

'Luc Coene was een harde onderhandelaar. Hij heeft ons miljarden ontfoetseld.'

Thierry Varène, toponderhandelaar van BNP Paribas, evalueert de kwaliteiten van het Belgische onderhandelingssteam bij de overname van Fortis (in 'De Tijd').

DE STANDAARD ANALYSE

WAAROM DIT VLAAMS PARLEMENT NU AL BOEIENDER IS

We gaan ons niet vervelen

- Herschikte meerderheid en geloofwaardigere oppositie
- Vers bloed popelt van ongeduld
- Geen kleine dossiers op de plank

PETER DE LOBEL

'Saai, lethargisch, anoniem...' In de krantenrapporten die het Vlaams parlement kreeg voor de voorbije vijf jaar staat niet veel waar een mens vrolijk van wordt. Het vuur sloeg nu en dal wel eens in de pan, maar toch bleef het Vlaams parlement worstelen met zijn grijze imago. Er waren wel degelijk harde werkers, maar een groot deel van de parlementsleden had net zo goed vijf jaar iets anders kunnen doen, er zou geen haan naar gekraaid hebben. Waarom zou dat nu plots beter worden?

● Coalitie

In de eerste plaats omdat er een heel andere coalitie aan de macht is. N-VA en SP.A duwden Open VLD uit de meerderheid en stelden daarna met CD&V een regeerakkoord op dat stevig de Vlaamse kaart trekt. De regering wil haar bevoegdheden maximaal invullen, stopt in 2011 met niet-uitgeven om de federale begrotingsputten te compenseren, en wacht tot de Franstaligen zelf om een staatsvorming komen vragen.

Dat zijn stevige beloftes en het is dus uitkijken hoe kritisch de parlementsleden van de meerderheid zullen zijn voor hun regering. Want met 66 van de 124 zetels is er niet veel speelruimte. Drie dissidenten en je hebt een probleem. Tel daarbij de moeilijke relatie tussen minister-president Kris Peeters (CD&V) en premier Herman Van Rompuy (CD&V) en het feit dat twee van de drie Vlaamse coalitiepartners federaal in de oppositie zitten, en het spektakel is gegarandeerd.

● Oppositie

De oppositie zal niet nalaten op die moeilijke spreidstanden te wijzen. Doordat ze niet meer bestaat uit een monolithisch Vlaams Belang-blok met een snuif groen en een stel onafhankelijken (de LDD'ers vormden tijdens de vorige legislatuur geen fractie) wint ze aan geloofwaardigheid. Een geoliede machine is het nog lang niet, maar met acht leden is LDD geen verwaarloosbaar clubje meer. Nog voor het parlementaire jaar begonnen is, heeft LDD met Philip Fontaine, de directeur van het Vlaams Huis in New York, de eerste scalp al binnen. Louter werk van Jean-Marie Dedecker zelf, maar toch. Ook Groen! is gegroeid en verschijnt met één m/v meer aan de start. Open VLD zal moeten zoeken naar de juiste houding. 'Met Kris was het perfect' is een zinnetje dat hen zeker zal achtervolgen. Ook vervelend is dat

de partij in juni enthousiast reageerde op de onderhandelingsnota van minister-president Kris Peeters (CD&V). De jobkorting werd geschrapt en toch waren de liberalen er nog steeds 'geere bij'. Begin dat achteraf maar eens uit te leggen.

● Goesting

Het Vlaams parlement heeft op 7 juni een deugd-doende injectie vers bloed gekregen. Bart De Wever (N-VA), Peter Vanvelthoven (SP.A), Bart Tommelein (Open VLD), John Crombez (SP.A), dat zijn geen kleine namen. Er zit ook een hele club ex-ministers in het halffrond. Dirk Van Mechelen (Open VLD) wordt een geduchte lezer van de begrotingen en Frank Vandenbroucke (SP.A) zal op tijd en stond willen demonstreren dat hij een autoriteit is in Onderwijs en Werk. Ook de nieuwkomers van Groen! en LDD trappelen van ongeduld.

Dat Jan Peumans (N-VA) parlementsvoorzitter is, is een troef voor het parlement. Hij is een werkspaard, kent verschillende dossiers bijna uit het hoofd, is niet van plan zich discreet op te stellen en verwacht van zijn leden hetzelfde. 'Wie denkt dat ik hier mijn klep ga houden, zit er lelijk naast', klinkt dat in het Peumans.

Drie dissidenten en de regering heeft een probleem

● Geen geld

Dat het Vlaamse halffrond het voorbije decennium vaak spankracht miste heeft er mee te maken dat er geld genoeg was om iedereen te vriend te houden. Dat is nu wel even anders. Dit jaar wordt er 200 miljoen bespaard, in 2010 wordt dat 1,6 miljard. Dat is geen peulschil. De reacties op het ballonnetje om 1 procent te besparen op de onderwijsweddes, tonen aan dat het niet eenvoudig wordt.

● Heikele dossiers

Behalve de begroting liggen er nog een paar andere boeiende dossiers op de plank. De economische crisis en een Vlaams relanceplan, bijvoorbeeld. Of de Oosterweelverbinding en de ja/nee-vraag van 18 oktober. Daarover is zelfs de regering verdeeld. En wat met de staatsvorming en BHV? Het belangenconflict loopt af in maart.

Tegen 2011 komen we terug boven de wolken, zegt Kris Peeters. Het zou kunnen. Maar zeker is dat we ons tot die tijd niet zullen vervelen.

Peter De Lobel is redacteur Wetstraat.

Elke dag beantwoordt De Standaard een actuele vraag.

ONLINE
www.standaard.be/analyse

MIA DOORNAERT

DEFICIT OF DREAMS

Mia Doornaert is onafhankelijk expert op het kabinet Buitenlandse Zaken. Haar column verschijnt tweewekelijks op maandag.

Een elegant en voor New York weldoend rustig restaurant in Midden Manhattan. De decoratie is in Europees-koloniale stijl, met donker hout en draaiende waaiers aan het plafond, het menu is Indochinees/fusion food. De Belgische gasten hebben hun best gedaan de namen van hun gekozen schotels in het (vermoedelijk) Vietnamees te onthouden. Maar de kelner is een Colombiaan, en begrijpt het niet, en vraagt of we het simpel willen houden en gewoon de nummertjes van het menu geven. De maitre d'hôtel is een Bosniër, en heeft bij het toewijzen van ons tafeltje vriendelijk de hoop uitgedrukt dat we hem de afstraffing van onze Rode Duivels door 'zijn' ploeg niet kwalijk nemen.

Lady Liberty doet nog altijd dromen, trekt nog altijd mensen uit de hele wereld aan. En veel van die mensen vinden blijkbaar snel een plaatsje in een arbeidsmarkt die veel soepeler is dan die van veel West-Europese landen.

Het is een van de contrasten die altijd weer treffen in deze meest kosmopolitische der steden die net de hectische week van de opening van de VN-assemblee achter de rug heeft. De trotse, geïnspireerde hoogbouw, de weelderige hoofdkwartieren van bedrijven, de luxe die Madison Avenue benoorden de 54ste straat over een soort *magnificent mile* uitstalt, ze getuigen alle van een grote mate van niet alleen energie maar ook efficiëntie.

Daarentegen ben je niet onder de indruk van de efficiëntie in de dagelijkse handel en wandel. New York doet me altijd weer denken aan die pittige beschrijving van André Fontaine, een vroegere directeur van Le Monde, van de Verenigde Staten: 'c'est un pays du tiers monde qui a réussi'.

Onze jeugd hoort beeldenstormende ambities te hebben

Ook aan deze meest kosmopolitische aller steden zit er inderdaad een derdewerldkantje, wegens de onaflatende stroom immigranten. In hotels, zelfbedieningsrestaurants en andere gelegenheden is het lagere personeel veel talrijker dan we in West-Europa gewend zijn. Vaak spreekt het de noodzakelijke woorden Engels die nodig zijn voor de dienst (towels, breakfast, adaptor), maar kan het geen ingewikkelder vragen beantwoorden. Dat werkt de klant nogal eens op de zenuwen. Maar die nieuwkomers zullen de taal al doende leren, en ondertussen hebben ze een baan. Dat lijkt toch een betere formule voor integratie dan arbeid door loodzware belasting uit de markt te prijzen, en dan uitkeringen te betalen?

Vele immigranten stijgen ook op uit die nederige startbanen. De *American Dream* werkt nog altijd. Amerika heeft een president die er een levend voorbeeld van is. En vooral, de *American Dream* trekt nog altijd.

'Naar Amerika komen mensen omdat ze denken dat iedereen hier werk kan vinden. Naar Europa gaan ze omdat ze denken dat je daar kan betaald worden om niets te doen.' Dat zegt een Amerikaanse hematologe van Marokkaanse afkomst tijdens een toevallig gesprek. Haar vader is hier naar toe gekomen en heeft een academische carrière gemaakt. Zij verricht nu boeiend — en uitstekend betaald — onderzoekswerk voor een groot farmaceutisch bedrijf.

Daarmee geeft ze inderdaad wel een belangrijk verschil aan. Amerika staat nog altijd symbool voor dromen en uitdagingen. Europa staat voor veiligheid en verzorging. Dat is heel goed natuurlijk, maar sinds mijn jeugd zijn alle nieuwe trends uit Amerika naar Europa overgewaaid, niet omgekeerd: van rock-'n-roll, het begrip ecologie (Rachel Carson en haar 'Silent Spring'), de verdediging van de consument (Ralph Nader), via het internet, tot het bannen van het roken waartegen de Amerikaanse *yuppy middle class* twintig jaar geleden al een kruistocht voerde.

Veiligheid bieden is heel goed. Maar je kan de jeugd niet doen warm lopen voor sociale voorzorg en een behoorlijk pensioen aan het eind van de rit. En als dat wel de voornaamste bekommernis is van jongeren, dan is er iets goed mis met onze jeugd. Ze hoort dromen en beeldenstormende ambities te hebben.

Het is een teken aan de wand dat 400.000 jonge Europeanen met doctoraatstitels naar Amerika gaan voor verder onderzoek en Amerika's voorsprong helpen versterken. 'Het gaat niet alleen om het geld dat je hier krijgt, maar ook om de vrijheid en de mobiliteit. In Europa moet je wachten tot je professor met emeritaat gaat', zegt hier een jonge Vlaamse academische expat. Als hij naar Europa kijkt, zegt hij, ziet hij niet zozeer een 'democratisch deficit'. Hij ziet een 'deficit van dromen' in een Unie die zelfs haar eigen erfgoed niet in haar 'grondwet' durfde schrijven. Inderdaad. De 'American Dream' — en de begoochelingen ervan — kennen we. Maar wat is de Europese Droom?